

Ds. Jos Douma rondt Jezus-trilogie af met het boek 'Jezus aanbidden'.

'Kijk naar Christus, dan bloeit de kerk op'

Haarlem - Na Jezus ontdekken en Jezus uitstralen is vorige week het boek Jezus aanbidden van Jos Douma verschenen. Daarmee is zijn drieluik af. De gereformeerd-vrijgemaakt predikant spreekt binnenkort in Drachten op het congres 'Verbonden'. "Echte verandering ontstaat door naar Christus te kijken."

HANNEKE GOUDAPPEL

De trilogie van Douma is er een met een duidelijke boodschap: je kunt het wel overal zoeken, maar het beste kun je terecht bij Jezus. Douma: "Veel kerken en veel christenen zitten in veranderingsprocessen. Je ziet dat kerken leentjebuurt gaan spelen bij het management, bij programma's en methodes uit de Verenigde Staten. Dat is allemaal niet verkeerd, maar is het nu echt de geestelijke verandering waarnaar we op zoek zijn?"

"Ik ben er achter gekomen dat 2 Korintiërs 3:18 een cruciale rol speelt in mijn drie boeken over Jezus. Die tekst zegt: 'Wij allen die met onbedekt gezicht de luister van de Heer aanschouwen, zullen meer en meer door de Geest van de Heer naar de luister van dat beeld worden veranderd'. Voor mij komt het daar allemaal samen."

Het bijbelvers in de Korintiërsbrief reikt de sleutel aan van hoe echte verandering ontstaat, zegt Douma. "Dát wil ik communiceren met mijn boeken. We moeten terug naar de kern. De luister van Jezus aanschouwen. Dat leidt tot verandering. En ik geloof dat de hoopvolle boodschap van 2 Korintiërs 3:18 van wezenlijk belang is voor iedere kerk en iedere christen die verlangt naar verandering en vernieuwing."

Douma kan zich goed voorstellen dat dat voor sommige mensen abstract klinkt. Hij gaat er volgende maand in zijn eigen gemeente (de gereformeerd-vrijgemaakte Fonteinkerk in Haarlem) een preken-serie over houden. "Wat is nou dat veranderingsproces, hoe ziet het eruit en wat zegt de Bijbel erover? De glorie van Christus is niet een hobby van predikanten. Als we niks hebben met de glorie van Christus missen we een heel wezenlijke drijfveer om te veranderen naar het beeld van Christus."

Douma doelt niet zozeer op morele verandering, maar denkt aan veranderen om "tot je doel te komen in Christus". "Dat je van een vreugdeloos christen, een vreugdevól christen wordt. Of je was een verbitterd christen, en je wordt een liefdevoller christen. Het is een verandering door de Geest. Als we naar Jezus kijken, gaan we daardoor meer en

meer op Hem lijken. Daarvan zullen kerken opbloeien."

Verdieping

In 2000 is Douma gepromoveerd op een dissertatie over prediking en spiritualiteit. Langzamerhand bekwam hij echter het gevoel dat hij zich te veel op de Geest concentreerde en te weinig op Jezus Christus. Zijn boek uit de trilogie, Jezus ontdekken. 33dagenboek (2004), was het resultaat van zijn eigen ontdekkingsstocht. Een vernieuwings- en verdiepingsproces waarin hij ontdekte: "Christus is alles". "Hij is niet alleen gestorven voor mijn zonden, maar Christus is ook mijn vreugde, mijn wijsheid, mijn vrede en nog zoveel meer. Ik geloof heel sterk dat het voor kerken belangrijk is om Christus in het midden te hebben, en ik word niet moe om dat te blijven benadrukken."

Voor hem zelf betekent dit dat zijn persoonlijke geloofsbeleving zich heel sterk concentreert op het "kennen en bewonderen van Jezus als de meest unieke Persoon in hemel en op aarde". Ook zijn prediking heeft door deze persoonlijke ontdekking een nieuwe kleur gekregen. "Preken is Christus voor ogen schilderen. Het gaat mij altijd om aansprekende en spraakmakende Christusprediking."

Jos Douma is voor velen een gids in het ontdekken van een geloofsbeleving vanuit het hart. Het gaat naar zijn overtuiging in het geloof niet allereerst om inzichten, hij legt het accent op een directe, persoonlijke en intense verhouding met Jezus. En hij heeft aandacht voor de mystieke dimensie van geloven, die "wel een beetje was weggezakt binnen de GKV". "De GKV was een kerk waarin in mijn beleving erg de nadruk lag op de kerk en op God die een Vader voor je is, die voor je zorgt en waar Jezus wel heel belangrijk was, maar waar niet direct gezocht werd naar de persoonlijke relatie met Christus."

Het boek liep als een trein en inmiddels ligt er een vijfde druk. In 2005 verscheen Jezus uitstralen. Worden als Hij, een praktische vervolg op Jezus ontdekken. Over hoe je de liefde van Jezus kunt uitstralen in je dagelijks leven: in je gezin, in het verkeer, op je werk, in de samenleving.

Inspiratiebron

"Tussen deze twee boeken in hoorde nog een stap, realiseerde ik me", vertelt Douma. "Als je Jezus hebt ontdekt, bent gaan zien dat Hij het middelpunt is in je geloofsleven; hoe verdiep je dan je relatie met Hem, en hoe wordt Hij je inspiratiebron?" Met dat doel schreef Douma Jezus aanbidden. De glorie

van Christus. In de eerste plaats als handreiking voor zichzelf.

‘Bij aanbidding denk je al gauw aan een groep christenen die ‘met opgeheven handen de sterren van de hemel zingen voor hun God’, schrijft Douma in het inleidende hoofdstuk. Maar daar doelt hij niet op. Het gaat ook niet in de eerste plaats om een gevoel of een ervaring. ‘Aanbidding betekent voor mij veel meer: gehoorzaamheid aan Gods gebod om Hem groot te maken’, licht hij toe. ‘Het gaat niet om bepaalde woorden of bepaalde muziek of bepaalde houdingen en gebaren. Het gaat om wat er van binnen gebeurt als je je openstelt voor Gods grootheid.’

‘Aanbidding komt niet als vanzelf vanuit ons binnenste naar buiten’, schrijft Douma, ‘maar wordt geïnspireerd door hoe God zich openbaart in zijn Woord’. ‘Vaak denken we dat je alleen maar kunt aanbidden als het goed met je gaat, als je blij bent en dankbaar voor de zegeningen die God aan je uitdeelt: dán is er reden om God te aanbidden. Maar als er moeite is in je leven, een diep verdriet, een heel erg pijnlijk gemis, ja, dan is aanbidden voor jou niet weggelegd.’

Maar zo is het niet, betoogt Douma. ‘Aanbidding is allereerst belangrijk gewoon omdat God het waard is! Zijn grootheid, zijn schoonheid, zijn lieflijkheid, zijn heiligheid zijn het waard om aanbeden te worden, altijd.’

‘De kern van aanbidding houdt in dat je je in gehoorzaamheid van binnenuit richt op het bewonderen en beminnen van Gods grootheid’, verwoordt Douma in zijn boek. Tussen ‘van binnenuit’ en ‘gehoorzaamheid’ zit een spanningsveld. “Wij zijn geneigd om dit soort spanningen op te lossen en te kiezen voor óf het één óf het ander”, licht Douma toe. “Maar als Jezus tegen zijn discipelen zegt: ‘ik noem jullie vrienden’, is één van de elementen die Hij noemt: ‘als jullie doen wat ik zeg’. Dat is natuurlijk volstrekt niet ónze definitie van vriendschap. Maar blijkbaar hoort die gehoorzaamheid thuis in vriendschap met Jezus. Ik zou het een hartstochtelijke gehoorzaamheid willen noemen. In onze traditie heeft het woord gehoorzaamheid soms de bijklank ‘ik moet zoveel’. Vanuit verbondenheid met Jezus is gehoorzaamheid echter niet meer iets plichtmatigs, maar iets waaraan je vreugde beleeft.” Na het inleidende hoofdstuk over de thema’s aanbidding en de glorie van God volgen er veertig korte hoofdstukken. Daarmee kan het onder meer goed gebruikt worden in de 40-dagentijd naar Pasen toe. In vier delen komen telkens tien namen, deugden, daden, en woorden van Jezus aan de orde. Douma sluit af met een hoofdstuk ‘Jezus aanbidden in de praktijk’.

Oer-reformatorisch

Hiermee is het Jezus-drieluik af. Douma zet er geen andere theologie mee neer, hij staat met beide

benen in de gereformeerde traditie. “De boeken zijn niets anders dan een uitwerking van een oer-reformatorische gedachte”, zegt Douma. “Jezus centraal stellen sluit nauw aan bij twee belangrijke motto’s uit de tijd van de Reformatie, namelijk Solus Christus (Christus alleen) en Totus Christus (Christus helemaal).” Die “belangrijke gereformeerde noties” wil Douma in taal van vandaag opnieuw gezicht geven. En daar is hij in geslaagd.

Verbondenheid vanuit het hart

Jos Douma spreekt 24 mei in het Fries Congrescentrum Drachten op het congres ‘Verbonden’. Er is behoefte aan verbondenheid vanuit het hart, aldus de gereformeerde-vrijgemaakte organisatoren uit Drachten. Tussen de 500 en 600 mensen hebben zich inmiddels aangemeld en er is plaats voor 1000 mensen.

Vanuit drie invalshoeken wordt het thema belicht. Jos Douma zal spreken over ‘Verbonden met Jezus? De persoon van Jezus’. “Die verbondenheid vanuit het hart ontstaat echt alleen maar in Jezus”, aldus de predikant uit Haarlem. “We zoeken ’m wel eens in opvattingen over de liturgie, de zondagsrust, over wat wel en niet mag. Maar dat is geen verbondenheid in Christus.” In zijn lezing zoomt hij in op vriendschap met Jezus. In aanloop naar het congres heeft hij één van de hoofdstukje gewijd aan de woorden van Jezus: ‘vrienden noem ik jullie’. Andere sprekers op het congres zijn ds. Gert Hutten (Arnhem), tot 2006 predikant van de gereformeerde-vrijgemaakte kerk in Franeker over ‘Verbonden met elkaar? De gemeente van Jezus’ en Pier Poortinga, predikant in Drachten Zuid/West belicht ‘Verbonden met de mensen om ons heen? De wereld van Jezus’.

[Friesch Dagblad, donderdag 8 mei 2008]